

Fietsuitrusting/zichtbaarheid

Lesdoel

- De leerlingen verwoorden het belang van zichtbaarheid in het verkeer.
- De leerlingen verwoorden hoe ze kunnen opvallen in het donker en kennen het verschil tussen fluorescerend en reflecterend.
- De leerlingen kennen het nut van fluorescerend en reflecterend materiaal en argumenteren waarom ze dergelijk materiaal dragen.
- De leerlingen verwoorden de problemen en gevolgen van het rijden met een fiets die niet in orde is en bedenken oplossingen.

Eindtermen:

- 4.15: Leerlingen beschikken over voldoende reactiesnelheid, evenwichtsbehoud en gevoel voor coördinatie en ze kennen de verkeersregels voor fietsers en voetgangers, om zich zelfstandig en veilig te kunnen verplaatsen langs een voor hen vertrouwde route.
- 4.16: De Leerlingen tonen zich in hun gedrag bereid rekening te houden met andere weggebruikers.

Organisatie en materiaal

- Filmpje Zichtbaarheid bij valavond en 's nachts (downloadbaar op www.verkeerstoets.be)
- Werkblad
- Fiets
- Zaklamp
- Filmpje/liedje Helm Op Fluo Top (downloadbaar op www.verkeerstoets.be)

Beginsituatie

Dit is de derde les in de leerlijn De Grote Verkeerstoets, met als thema zichtbaarheid en fietsuitrusting. De donkere maanden komen eraan, leerlingen moeten weten dat ze zowel als voetganger als als fietser goed zichtbaar moeten zijn in het verkeer. Ook het goed onderhouden/herstellen van de fiets om gevaarlijke situaties te voorkomen, komt in deze les aan bod.

Les

Instapfase

Vraag de leerlingen of ze er wel eens bij stilstaan of bestuurders hen goed kunnen zien in het verkeer. Laat enkele leerlingen hun gedachten verwoorden. Vanuit dit korte gesprek kom je tot de vraag 'Hoe maak je je dan zichtbaar?'

De leerlingen vertellen over hun fluohesje, reflecterende strip op hun boekentas, slapwrap, ...

Vraag wie het verschil kent tussen 'reflecterend' en 'fluorescerend'? Laat een aantal leerlingen aan het woord, maar geef zelf geen antwoord. Zorg er wel voor dat ze te horen krijgen wat reflecteren is, namelijk het weerkaatsen van licht.

Deel het werkblad uit en overloop klassikaal de vragen van opdracht 1. Toon het filmpje 'Zichtbaarheid bij valavond'. De leerlingen lossen vragen a, b en c individueel op.

Speel het filmpje zo nodig nog een keer af. Vervolgens proberen de leerlingen per twee een antwoord te bedenken op de vragen d, e en f. Overloop alle vragen klassikaal en verbeter. Het is belangrijk om ook te vragen wat de leerlingen ervan vinden om een fluohesje te dragen. Probeer het dragen van een hesje (in de donkere maanden) te promoten en het belang ervan te benadrukken.

TIP: voel je dat je leerlingen nog kritisch staan tegenover het dragen van een fluohesje? Organiseer dan een creatieve les 'pimp je hesje'. Door de leerlingen hun hesje te laten personaliseren, zullen ze dat (hopelijk) liever dragen.

TIP: je kan na deze lesfase ook een leerwandeling maken en de kledij observeren van verschillende mensen: voetgangers, werkmannen, agenten, fietsers ... De kinderen geven aan welke mensen goed zichtbaar zijn en welke niet.

Verwerkingsfase

Vraag de leerlingen of er naast het fluohesje nog andere manieren zijn om op te vallen in het donker. Breng vervolgens een fiets naar binnen in de klas en verduister het lokaal.

Geef een leerling een zaklamp en vraag hem om op de fiets te schijnen. Vraag de rest van de klas welke onderdelen ze goed kunnen zien als erop geschreven wordt. (Witte reflector vooraan, rode reflector achteraan en de reflectoren in de spaken). Laat hen verwoorden dat dit allemaal reflecterende materialen zijn.

Vraag de leerlingen hoe ze toch zichtbaar kunnen zijn in het donker op de fiets zonder dat er licht op schijnt. Kom zo tot de conclusie dat het belangrijk is om ervoor te zorgen dat je voor- en achterlicht brandt als het donker is. Je kan ook aan bod laten komen dat vaste fietsverlichting niet verplicht is, knipperlichtjes op rugzak of kledij mogen ook.

TIP: wil je het met je leerlingen ook nog hebben over de verplichte onderdelen op de fiets? Gebruik dan het actiepakket Fietscontrole. Je kan dit pakket gratis bestellen via www.verkeerschool.be!

Vertel de leerlingen dat rijden met een fiets die niet helemaal in orde is heel wat problemen kan geven. Vraag hun wie er al eens 'technische problemen' heeft gehad met zijn fiets en wat ze toen gedaan hebben. Geef de leerlingen de tijd om hun ervaringen te verwoorden.

Overloop met de leerlingen opdracht 2. Hier zien ze vijf problemen staan die ze moeten koppelen aan het fietsonderdeel waarmee iets fout loopt (dat dus de oorzaak is van het probleem).

Vervolgens moeten ze voor deze problemen ook een oplossing bedenken. Laat de leerlingen de oefening maken en verbeter klassikaal.

Lees ook samen het weetje onderaan het werkblaadje.

TIP: meer info over fietseverlichting en de verplichte onderdelen van een fiets op www.veiligverkeer.be.

Afsluitfase

Sluit deze les af met het Helm Op Fluo Top-lied!

Je kan je leerlingen laten meezingen met en/of dansen op deze fantastische oorwurm.

Helm Op Fluo Top:

Refrein (2x)

Helm Op Fluo Top

Fiets je zelf of achterop

Helm Op Fluo Top

Roep het allemaal luidop

Woohoow (2x)

Samen zijn we onderweg, je kan ons heel goed zien

Met ons fluohesje, helm op bovendien

Fietsen, stappen naar de school, doorheen het hele jaar

We zijn niet bang in 't donker want we zorgen voor elkaar

Samen worden wij heel graag gezien

Voor veilig in 't verkeer krijg jij een tien

Refrein (2x)

Woohoow (2x)

Lichten, reflectoren, zichtbaar op de straat

Iedereen moet meedoen, lang genoeg gepraat

Geef het goede voorbeeld met de fiets of zelfs de slee

Iedereen moet meedoen aan dit topidee

Samen worden wij heel graag gezien

Voor veilig in 't verkeer krijg jij een tien

Refrein (2x)

Sparen met de kaart of met de hele klas

Stickertjes komen dan heel goed van pas

Doe maar mee en blijf niet aan de zijlijn staan

Samen kunnen wij de wereld aan

Refrein (2x)

Woohoow (6x)

TIP: je kan dit liedje gebruiken in een van je volgende muzieklessen en zo nog verder werken op het thema.

TIP: neem zeker ook een kijkje op de website www.helmopfluotop.be en maak kennis met het project. Heb je nog interesse om deel te nemen? Neem dan contact op via helmopfluotop@vsv.be.